

Onderwerp

Reactie op het consultatie voorstel verwerking persoonsgegevens in het kader van coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid.

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v.
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Organisatieonderdeel

Staf Korpsleiding
Korpsstaf
Afdeling Juridische Zaken

Behandeld door

Functie

Juridisch adviseur

Telefoon

0900-8844

E-mail

Ons kenmerk

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum

30 juni 2021

Bijlage(n)

0

Pagina

1

Geachte heer Grapperhaus,

Met uw brief van 23 juni 2021 heeft u de politie een week de gelegenheid gegeven om te adviseren op het voorstel verwerking persoonsgegevens in het kader van coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid. Hierna treft u de reactie van de politie aan.

De voorgestelde Wet verwerking persoonsgegevens coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid (de Wet) strekt er volgens de Memorie van Toelichting (MvT) toe een aantal taken van de Minister van Justitie en Veiligheid op het terrein van de bestrijding van terrorisme en bescherming van de nationale veiligheid en de daarmee gepaard gaande verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens in verband met de verhoging van de weerbaarheid van de samenleving wettelijk te verankeren.

Inhoudelijk de volgende algemene opmerkingen ten aanzien van de voorgestelde Wet en MvT.

De Wet, noch de MvT, maakt voldoende duidelijk wat de minister nu precies aan taken krijgt/heeft en op grond waarvan persoonsgegevens, waaronder bijzondere categorieën van persoonsgegevens, mogen worden verwerkt. De taken coördineren en analyseren laten ruimte voor interpretatie waardoor een duidelijke invulling dan wel begrenzing ervan niet goed mogelijk is. Behalve dat dit in het kader van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de burger (betrokkene) van wie (bijzondere) persoonsgegevens verwerkt gaan worden niet overeenkomstig de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) geacht kan worden, is het daarnaast onduidelijk hoe onderscheid gemaakt moet worden tussen taken van de NCTV en andere organisaties, waaronder de politie.

Met betrekking tot het coördineren valt in de MvT te lezen dat er op geen enkele wijze in de taken of bevoegdheden van andere partijen wordt getreden, maar dat de coördinerende rol in voorkomende gevallen uitsluitend ziet op het samenbrengen van betrokkenen om de samenwerking te bevorderen en daarmee tevens de samenhang, effectiviteit en efficiëntie in (de uitvoering van) het beleid te bevorderen. Niet duidelijk wordt uitgelegd waarom het nodig is om voor het coördineren (bijzondere) persoonsgegevens te verwerken. Maar ook ten aanzien van het kunnen samenwerken tussen verschillende partijen is het de vraag of daar niet al voldoende mogelijkheden bestaan in andere wet en regelgeving. Mogelijk kan meer uitleg gegeven worden welke mogelijkheden deze Wet geeft die andere wet- en regelgeving niet kunnen bieden.

Onderwerp

Reactie op het consultatie voorstel verwerking persoonsgegevens in het kader van coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid.

Datum

30 juni 2021

Pagina

2 van 4

Met betrekking tot analyseren valt in de MvT te lezen dat het de minister mogelijk moet worden gemaakt analyses te maken. Ook hier de vraag waarom de minister daar zelf (bijzondere) persoonsgegevens voor moet verwerken. Een ander construct is denkbaar waarbij de minister met gebruik van (bijzondere) persoonsgegevens van een andere partij analyses maakt, en waarbij de (bijzondere) persoonsgegevens na het afronden van de analyse worden gewist door de minister. De wijze waarop deze taak nu beschreven wordt in artikel 3 van de Wet en nader uitgelegd in de MvT geeft zoveel ruimte dat het onduidelijk is om welke (bijzondere) persoonsgegevens het gaat, wat er precies mee gebeurt, en welke waarborgen er gegeven worden. Bijkomend risico voorziet de politie in de overlap met de activiteiten en taakstelling van de politie, die immers ook gebruik maakt van openbare bronnen bij haar politietaak.

Voorgaande klemt des te meer voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. De verwerking daarvan is immers niet toegestaan tenzij de verwerking noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend algemeen belang, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene. Hiervan wordt weinig terug gevonden in de Wet. Het advies in deze is om stringentere eisen te stellen aan de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Een voorbeeld daarvan is te zien in artikel 5 Wpg, waarin is aangegeven dat dit soort gegevens uitsluitend mogen worden verzameld als dit onvermijdelijk is en slechts in aanvulling op andere gegevens.

Gekozen is voor het verwerken van de (bijzondere) persoonsgegevens onder de Avg. Dat brengt met zich dat de aan de rechten van betrokkene, zoals inzagerecht, op grond van de Avg uitvoering gegeven dient te worden. De politie voorziet hier het risico dat politiegegevens ter kennis worden gebracht aan een betrokkene terwijl dat in verband met bijvoorbeeld het opsporingsbelang niet wenselijk is. Onder de Wpg kan de politie inzage weigeren mede op die grond, voor de Avg ligt dit niet zo eenvoudig.

Meer specifiek nog de volgende opmerkingen en vragen.

In de Wet wordt in artikel 3 een tweetal taken genoemd. Moet dit artikel zo gelezen worden dat hiermee een grondslag voor de verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens wordt gegeven, of is hier sprake van een nieuwe wettelijke taak van de minister van Justitie en Veiligheid. En hoe verhoudt zich dat tot artikel 2, lid 1, van de Wet, en wat zijn dan de verwerkingsdoeleinden. Het advies in deze is om meer duidelijkheid te scheppen met betrekking tot het creëren van een wettelijke taak, het zorgen voor een grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens, en de verwerkingsdoeleinden.

Artikel 4, lid 4, van de Wet vloeit reeds voort uit de Avg en behoeft hier niet opgenomen te worden.

Artikel 5, aanhef en onder g, van de Wet, wordt aangegeven dat de politie gegevens, waaronder persoonsgegevens, mag verstrekken aan de minister (voor) de taken en bevoegdheden van de minister op grond van de Politiewet 2012, waarbij het kort samengevat gaat om gegevens die zien op bewaken en beveiligen. De politie vraagt zich af hoe dit zich verhoudt tot de Wet politiegegevens (Wpg) en het Besluit politiegegevens (Bpg), waarin dit feitelijk al geregeld is. Zie hiertoe artikel 4:4 Bpg. Het advies is om meer duidelijkheid te scheppen in de verhouding tussen de mogelijkheid/mogelijkheden tot verstrekken die de Wet zou willen bieden, en de reeds bestaande mogelijkheid/mogelijkheden van de Wpg en Bpg. Is het bijvoorbeeld de

Onderwerp

Reactie op het consultatie
voorstel verwerking
persoonsgegevens in het kader
van coördinatie en analyse
terrorismebestrijding en
nationale veiligheid.

Datum

30 juni 2021

Pagina

3 van 4

bedoeling een nieuwe verstrekkinggrond te creëren voor de politie, en zo ja, komt er dan een spiegelbepaling in het Bpg?

De MvT brengt hierin geen verduidelijking. Er wordt aangegeven dat ten aanzien van politiegegevens geldt dat artikel 18 en 19 van de Politiewet en artikel 4:1 en 4:2 van het Besluit politiegegevens de kaders vormen voor de verstrekking van politiegegevens. De politie vermoedt dat hier bedoeld wordt de artikelen 18 en 19 van de Wet politiegegevens, daar deze wet samen met het Bpg de kaders geeft voor het verwerken, waaronder verstrekken, van politiegegevens. Daarvan uitgaand komt het de politie voor dat het verhelderend zou werken indien aangegeven wordt dat de Wet het verstrekkingenregime van de Wpg en Bpg niet doorbreekt, of woorden van gelijke strekking. Zo blijft voor de politie helder welk kader voor het verstrekken van politiegegevens aan de minister van toepassing is. Let wel, indien het de bedoeling is dat de Wet een nieuwe grond voor verstrekken biedt, dan is een spiegelbepaling in het Bpg nodig, en evenzo een duidelijke taakstelling van de minister.

In artikel 5 van de Wet, aanhef en onder h, wordt aangegeven dat een verwerkingsverantwoordelijke aan de minister gegevens, waaronder persoonsgegevens, kan verstrekken (voor) andere taken en bevoegdheden indien de betreffende wet- en regelgeving in de verstrekking voorziet (NB. hier is sprake van een verschrijving in de Wet: vertrekking in plaats van verstrekking). Uit de MvT lijkt te moeten worden opgemaakt dat de minister voor de taak genoemd in de Wet eveneens alle gegevens mag verwerken die de minister op andere wettelijke gronden verstrekt kan krijgen, zoals bijvoorbeeld op grond van artikel 62 van de Wiv 2017. Als dit inderdaad zo bedoeld is, dan is het de vraag of dit niet in strijd is met de privacywet- en regelgeving nu het uitgangspunt voor het verwerken van persoonsgegevens is dat dit proportioneel is, subsidiair, en transparant.

In de MvT, onderdeel 2.2., wordt met betrekking tot artikel 6 van de Wet een opsomming gegeven van de partijen die een analyse kunnen ontvangen. De politie wordt hier niet genoemd, terwijl zij wel in het artikel zelf staat benoemd.

Hooftachtend.